

hajtjuk végre. A logaritmustábla előnye például az, hogy szorzás helyett összeadást kell végeznünk. Ha logaritmusléc van kezünkben, akkor összeadás helyett számokkal ellátott léceket kell tologatnunk és a kész eredményt mindjárt leolvashatjuk. E fölötte praktikus eszköz megértését és használati módjának alapos elsajátítását teszi lehetővé a címben jelzett munka. Előadása világos és részletező; a gyakorlatban előforduló feladatok tárgyalását lehetőleg kimeríti. Meleg ajánlhatjuk mindazoknak, akik a számtolóval meg akarnak ismerkedni.

Sz. A.

KÜLFÖLDI SZEMLE.

A holnap egyeteme. Az egyetemek feladatával foglalkozik *E. Waxweiler* brüsszeli professzornak az a beszéde, amelyet a múlt évi nemzetközi kiállításon tartott. Először is megállapítja, hogy ma nem az egyetem feladata az emberiség értelmi örökségének fennmaradását biztosítani. Ezt a feladatot ma a kutatás céljából szervezett külön intézmények, a tudományos társaságok, az akadémiák, a kongresszusok végzik. Az egyetem manapság iskola, még pedig szakiskola, amelyet azért hallgatnak, mert csak az egyetem ad a vezető pályákra képezítő okleveleket. De mit kíván a mai társadalom azoktól, akik ezt a társadalmat vezetni akarják? Először is értelmességet, kritikai érzéket, azonkívül pedig azt, hogy bizonyos tudományos ismereteik is legyenek. Ha a mai egyetemek alkalmazkodni akarnak a jelenkor követelményeihez, arra kell törekedniök, hogy hallgatóik megszerezhessék az előbb említett képességeket és ismereteket.

Az egyetemek reformjával nem kell addig várakozni, míg a középiskolákat reformálják: a középiskolák majd alkalmazkodni fognak a megreformált egyetemekhez. Az egyetemnek érett elméjű hallgatókra van szüksége, azért a felvételhez első feltételnek a 19 éves kort kellene kikötni. A nőknek sem szabad más feltételeket szabni, mint a férfiaknak. A felvételi vizsgálat — függetlenül az esetleg meglevő érettségi bizonyítványtól — 15 napos volna, úgyhogy ezalatt pontos felvilágosítást lehetne szerezni a jelöltek megfelelőségéről. Laboratoriumi kísérletek, fogalmazások, mennyiségtani feladatok, a megfigyelésekről való beszámolások és beszélgetések elég jó vizsgálati tárgyak volnának. Azok, akik ezen a vizsgálaton beválnak, 5—7 évig tartoznának az egyetem kötelékébe, mert Waxweiler szerint öt évnél kevesebb egyetemi tanulmány mindenestre kevés. A hallgatók tanulmányai két évig egészen közös mederben folynának. Megismerkednének mindenekelőtt a felsőbb mennyiségtan elemeivel; laboratoriumi

munkát végeznének a természettudományok minden körében, történelmi, lélektani és szociológiai tanulmányokat folytatnának, végül annyira elsajátítanák a német, francia és angol nyelvet, hogy írásban ki tudják fejezni gondolataikat e nyelvek akármelyikén. Egész napjukat az egyetemen töltenék, ahol testgyakorlatok váltanák fel a szellemi foglalkozásokat.

A tanulás módját Waxweiler a következőkép gondolja. A tulajdonképeni vezetés asszisztensek kezében volna, akiktől alapos pedagógiai készültséget kellene kívánni. Ilyen asszisztensek vezetése alatt vitatnák meg a tanulmányi anyag egyes fejezeteit a hallgatók 10—15 személyből álló csoportokban. Csak mikor már elsajátítottak egy-egy fejezetet, akkor kerülnének az összes csoportok a tanár elé, aki kérdésekkel, tanácsokkal, magyarázatokkal mélyíti a megszerzett ismereteket. Minden három hónapban az asszisztensek kizárják azokat, akik a tanulmányokra alkalmatlanoknak mutatkoztak.

Két év elteltével válnának külön a tanulmányok, de csak tárgyban: a módszer a régi maradna. Amellett gondoskodásnak kellene történnie arról is, hogy a különböző szakosztályok hallgatói mennél gyakrabban érintkezzenek egymással, hogy egymás tanulmányai ne maradjanak előttük teljesen ismeretlen területek.

A tanárok feladata nem annyira a tanítás lenne az ilyen egyetemen, mint a kutatás. Az egyetemnek szüksége van a tudomány képviselőire, de ne zavarja őket túlságosan kutató munkásságukban. Végül keresse az egyetem a társadalommal való érintkezést és e téren teremtsen mennél bensőbb kapcsolatokat. (Revue Internationale 1910. okt.)

*

Nők az oxfordi egyetemen. Angolország egyetemei eddig nagyon különös módon viselkedtek azokkal a nőkkel szemben, akik egyetemi tanulmányokat akartak végezni. Oxfordban pl. 1879 óta hallgathatták a nők is az előadásokat, dolgozhattak a laboratóriumokban és vizsgálatokat is tehettek, de hivatalosan nem vett tudomást az egyetem női hallgatóiról, mert nem adott nekik képesítéseket, hogy hasznát is vehessék ezeknek a magasabb tanulmányaiknak. A jelen iskolai év jelentős változást hozott e téren, mert életbe lépett egy új szabályzat, amely szerint a nőhallgatók számontartására külön bizottságot szerveztek. Az egyetemi vizsgálatokra jelentkező nőket valamely «jobbírú» iskolának kell ajánlania. A szabályzat megjelöli azokat az intézeteket, amelyek ma ennek a célnak megfelelnek. A *Journal of Education* úgy tekinti ezt a lépést, mint amely bevezeti a képesítéseknek a nőkre leendő kiterjesztését.

*